

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 ft
Nyilttér sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

Szeccsessió.

Szószerinti értelme: kiválás, kiválás a megszokottságból a tömegből. Uj országútja a művészetnek. Így értelmezik most is a francia festők, a kik a szeccsessziót megteremtették. Szabályokba foglalni azt, mi a szeccsesszió nem lehet. Nemesak azért, mert minden művészi egyéniségnek jogában áll a maga egyénisége szerint felfogni a szeccsessziót, de azért is, mert még ifju és kiforratlan ez az új irány.

A klasszicizmus, romantizmus és naturalizmus után eljött most a szeccsesszió világa a művészetben, de a műveltségben és a tudományokban is. A klasszicizmus az ókor művészi alkotásait utánozta és tökéletesítette, a romantizmus a mindennapi élet valóságába belevitte a szép és nemes valótlan, az ideális, a tökéletest megközelítő nagyságot és jóságot; a naturalizmus a vérpiros igazságok, az emberi gyengeségek és erények hű hirdetője most üli diadalát a földön; de már fel-fel hangzik az üdvvivalgás, melylyel a szeccsessziót fogadják, az ember egyéniségének legtitkosabb és legelrejtettebb ge-

niális megnyilatkozásának megtestesítőjét.

Van a Nemzeti muzeumban egy kép, Stuck német festő műve. Ha a szem megszokja a színezés homályosságát, egyszfinxet lát; csak a felső nőtest vehető ki tisztán, a hátsó állatetest elnyeli a homály. A szfinx előtt egy hatalmas izonzatu férfi térdel, ki fejét egy hasonlíthatatlanul tökéletes pózban emeli a szfinx fejéhez és ajkuk egy leírhatatlanul mámorító csókban forr össze. Ami élet van bennük, az mind lobogó lánggal ég ebben a csókban, az mind megdöbbenő erővel nyilvánul. A szfinx karmaival magához szorítja a férfit, a karmok egygyé olvadnak, szinte belemélyednek a férfi testébe. Ez megöntudatlanul, lelkét és erejét elveszítve, gyöngén, mint a csecsemő és forrón, mint a vulkán csüng a szfinx ajkán. Ez a csók a szerelem, a szerelem hatalma a nő hatalmában, aki boldoggá teszi vagy tönkre teszi a férfit, aki erősebbnek és eszesebbnek teremtett nálánál. Ez a kép a férfi és a nő közötti viszony. Megéri mindenki. Ez a szeccsesszió. . . .

Nines igazuk azoknak, akik kigyót-békát kiáltanak a szeccsess-

zióra. Uj irány ez, melynek létjoga van, épp úgy mint az eddigieknek. A szeccsesszió a festészetben, az irodalomban és egyáltalában minden művészetben, de még a gyakorlati élet alkalmas nyilvánulásaiban méltán követelhet helyet, megértést és elismerést magának.

S ami sok tekintetben utját állja ennek, annak az az oka, hogy értelmetlen emberek rutul visszaélnek a szeccsesszió újdonságával. Tehetség nélkül szükölködő írók, művészek, müparosok de még szabók is minden badarságra, aminek koponyájuk életet adott, ujabban ráfogják, hogy az szeccsesszió. Az elbeszélés, melyben a szereplő alakok a fejük tejején járnak, a vers, melynek nincs se füle, se farka, a festmény, melyben nincs egy helyes vonás, a ruha, amely rikitó és izléstelen, a nyakkendő mely lehetetlenül van megkötve, ház mely otrombán van ezifrázva, az mind mind szeccsesszionista izü. A szeccsesszióval való visszaélés kazagtató, megbotránkozató és örült divata ma már a Kárpátoktól Adriáig tombol. Szeccsesszióval ébred és alszik a divatbábtól a kontárig minden üres ember.

T Á R C Z A.

A világ.

Rados Gáspár tanár urékat ott hagyta a régi szobaleányuk. Zsófi épen öt esztendeig lakott a tanáréknál egy tolytában. Szép, jó, dolgos lány volt, akire aggodalom nélkül rá lehetett bízni a Dobos-torta készitést és a szappanfőzést egyaránt. . . Egy napon felmondott. Okát sem adta, csak elment. Megunta a szolgálatot.

Ép ennek a felmondásnak a történetét mesélte el a kis tanárné a sógorasszonyának Müllernének.

Müllerné mindössze egy nap van Pesten, de eddig jóformán arra sem ért rá, hogy kissé körülnézzen a városban. A töméntelen izenet, meg az özön pletyka teljesen lefoglalta a két asszony idejét. Radosné egy épen nem rövid, de annál kimerítőbb referáda keretében már elmagyarázta az ángyomasszonynak, hogy kik és mik laknak a házban. Ezek közül

ki nem él az urával? Ki lakik „csak úgy” ezzel vagy amazzal? Melyik szomszéd asszonynak nincs mosóteknője és kik szokták a szomszédból kölesön kérni a vasalót, a dagasztótalat.

Mikor a két asszony ezeket a tagadhatatlanul nagyfontosságú kérdéseket töviről hegyire megvitatta: végre arra a meglepő eredményre jutott, hogy minden férj kártyás.

Ez a férjeket a sárgaföldig lesujtó itélet különben logikai összefüggésben volt azzal, hogy mig eseléd híján Radosnének otthon kellett ülni és Gyurkát őrizni, addig a kegyetlen tanár ur valamelyik klubban boldogan verte a blattot. Gyurka ugyan nem szorult az őrizetre. Az anya szavai szerint ama kevesek közé tartozott, akik sohasem feledkeztek meg gyermeki kötelességeikről. Áldott jó fiu, aki sohasem sir. Nem duskál az ételben, sőt a levest is megeszi, ami a mai gyermekeknél ritkaság. Ami pedig az észt illeti, ámbár csak négy éves, már is olyan okos, mint egy zsebszótár.

Noha a kis mama szavaiban nem

kétkedett senki: Gyurka mindazonáltal jónak látta beigazolni az anya állításait s oly zsvajt csapott a szomszéd szobában, hogy az ángyomasszony majd megsejtült tőle. Egy-egy erőteljesebb kurjantással a mama egy pillanatra abba hagyta a beszédet s ragyogó arccal magyarázta:

— Hallod lelkem! Gyuri vonatott játszik. A rossz posztó a székeket egymásra rakja s nagy fütyölés és csilingelés közben versenyfutást rendez egy asztal körül. Ő maga a vonat, a masiniszta, a mozdony, a csengő . . . Hát mondjad lelkem, létezik még több ilyen aranyos gyerek a világon?

Az ángyomasszony ugyan ismert még néhány ilyen aranyos gyereket, mindazonáltal nem szólott. A helyzethez illő komolysággal hallgatta a Gyurka dicséretét s csak egy-egy „hm, hm” és „na, na” szóval vitte előbbre a szükséghez képest a beszéd fonálát.

Épen a cselédügy ma és a cselédügy a régi jó időben című soha ki nem merithető kérdések fejtegetésével volt elfog-

És igen sok ezerre megy az ő számuk.

Természetes, hogy a művelt érzésű és lelkületű embernek, ha látja, mit művelnek e rosszindulatú imitátorok a szecsesszióval, elmegy tőle a kedve s sokszor elítéli az új irányt, mely a majmolás ezen új ágát honosította meg.

De hát ez csak futólagos jelenség. Minden korszakalkotó új iránynak meg kellett küzdeni az értelmetlenség, az ostobaság és rosszindulat áradatával. Rövid időn belül ez az áradat is meg fog szünni s felhőtlen égből diadalmasan fog letűzni a szecsesszió napja a világra, melyet a művészet nemesít meg.

Petőfi-ünnepélyek.

Baroson vasárnap délután 5 órakor a baresi ifjuság által a kaszinó dísztermében rendezett Petőfi ünnepély minden tekintetben jól sikerült, a műsor minden pontja alkalmas volt a nap emlékéhez s azokat a szereplők az ünnep komolyságához méltóan s mély érzést keltően adták elő az előírt műsor szerint. A belépődíjakból befolyt pénzüsszeg 30 frt. körül hozott tisztán a leendő „Petőfiház” felépítési költségeihez.

Osokonyában az ev. ref. templomtéren tartatott meg, szépszámú közönség jelenlétében. Az énekkar éneklése után Szalóky Dániel tanító pár szóval megnyitja az ünnepélyt. Erre Nagy József volt 1848—9-iki honvédtizedes elszavalta lelkesen a „Csatadal“-t. Ezután Arany Bálint r.-ujlaki tanító olvasta fel tartalmazó beszédét, melyet szépségeért alább lapunk olvasóinak is bemutatunk. Majd a megállapított sorrendben szavalták el a „Honfi dal” „Petőfi Sándor emléke” „Jó Petőfi” „Föl” „Egy gondolat bánt engemet” „Föl a szent háborúra” „Csatában” „Petőfi sirodnál” című darabokat Deák J., Varga S., Kis J., Löwy J., Domokos I., ifj. István J., Kulesár I., Deák I.,

lalva Radosné, mikor halkán kopogtattak az ajtón.

— Ugyan kijöhet? — riadt fel a két asszony.

Izlésesen öltözött fiatal hölgy lépett be. Sugár termetére rásimult a divatos lilaszínű ruha. Formás arczcskájához illett a bóbítás kalap.

— Jó napot nagysága!

A tanárné tágranyitott szemmel bámult a jövevény elé.

— Maga az Zsófi? Alig ösmertem meg.

— Igen is, én vagyok. Megakarom mondani a nagyságának, hogy nagyon sajnálom, de nem jöhetek el ma délután Gyurkára pesztrálokodni, mert már magam is — nagysága vagyok.

Leste a hatást. Bogár két szeme megvillant, mikor ezeket mondta, jól esett neki, hogy a volt asszonya bosszankodik.

Radosné még helylyel is megkínálta, Zsófi azonban nem ült le.

— Köszönöm szépen, nagysága — mondta mosolyogva — nem fáradtam el, kocsin jöttem.

s közbe-közbe az énekkar adta elő az „Egyenlően szeressük...” „Föl-föla hazának harcos gyermekei” „Adjon Isten a magyaroknak jó napot” „Kitárom reszkető karom” „Hazádnak rendületlenül” kezdetű nemzeti énekeket. Végül Szalóky Dániel tanító a Petőfi életéből és halálából meríthető tanulságok hangsúlyozása mellett az ünnepélyt berekeszti. Arany Bálint beszéde:

Keblem egész esordultig telt a meghatottság érzetétől...! Képzetelem szárnyakat ölt, hogy ragadja lelkemet messzemesse keletre, a bérces Erdély most egy kies völgyére: Segesvár és Fehéregyháza drága honfivérrel áztatott mezejére, a küküllő melle... Ma 50 éve, tehát fél századdal előbb e mai napon ágyuk dübörgése, harez mének nyerítése, fegyverzőrej jelezte itt egy készülő ádáz ütközet kitörését, hogy másnap azaz jul. 31-én vitézül elhullt félisteneink vére áztassa, holtteste borítsa a csatamezőt...

Most ez a gyászos tér egy óriási oltár, melyet a gyászoló magyar nemzet, s kiválszóan az igazi magyar nép kegyelete szentelt azzá, hogy ott hálás szívvel áldozzon az ott elhullt hősök legdrágábbja: Petőfi Sándor emlékének!... A magyar honleányok, kiknek ajkain ő szólaltatta meg utolérhetetlen bújjal a szerelem édes dalát, virágkoszorú özönével borították ott el most minden talpalatnyi földet, nehogy koszoru nélkül maradjon azaz ismeretlen szent hely, hol a magyar nép legnagyobb, leghősebb, legkedvesebb költője alussza örökálmait, s a mely helyet biztosan megjelölni, a legszorgalmasabb s odaadóbb kutatás mellett sem birt a honfi kegyelet... A magyar nemzet jobbjai, a kik csak tehettek, elzarándokoltak e gyászos oltárhoz ünnepelni, a költők, írók nemes versenyre keltek egymással, hogy ékes szövirágok tengerével borítsák el mesterük emlékét. Az a félszázados csatater most csendes temető, békesség tanyája; az ott hullámozó tengernyi sokaságú gyászoló közönség, hogy felujtsa a bemohosult sirokat s a hála és kegyelet könyeivel áldozzon a szendergők drága emlékének.

Az itt megjelent ünneplő közönség

A tanárné az egyik ámulatból a másikba esett. Most már az asszonyi kíváncsiság is csiklandozta. Tudni akart mindent.

Zsófi folytatta.

— Először a szobaleányomat akarom elküldeni az üzenettel. De aztán meggondoltam. Még taián meg is sértődött volna a nagysága.

Radosné ümmögött valamit. A leány beszélt tovább.

— Gondoltam jobb lesz, ha magam mondom, hogy most már nem lehet eljőnnöm. Pedig tessék elhinni, én eljöttem volna jó szívvel, ha nem így fordult volna...

Az ángyomasszony rosszat sejtett. Felkavarodott benne az erkölcs s nem tetszőleg nézett a sógorasszonyra. A kíváncsi tanárné azonban egy dühös pillantással bele fojtotta a haragos gondolatokat. Ő kíváncsi volt a részletekre.

Tapintatosan kezdett a vallatáshoz.

— Talán örökölt? — kérdezte ártatlan mosolylyal.

— Oh nem. Honnan is örökölhettem

értelmisége, olvasottsága és hazafias érzellete fölment engem attól, hogy hosszasan eseteljem: ki volt Petőfi Sándor. Nem akarom tehát az igen tisztelt ünneplő közönséget fárasztani életrajzának leírásával. Elég legyen annyit mondanom, hogy ő az általános emberi szabadságnak, az egyenlőség és testvériségnek volt lánglélekű költője, a magyar népnek utolérhetetlen kedves dalnoka és törhetetlen magyar férfias jellem, a ki soha senkinek nem hizelt, senki előtt soha meg nem hajolt az Istenen kívül.

Papja, tanítója volt nemzetének, a ki tanítja, lelkesíti népét a hazaszeretetre, a kötelességérzetre, ostromozza kinéletlenül, irgalmatlanul a mulasztókat, a hanyagokat. Neki ront a léha, könnyelmű magyar ifjaknak, mondván: „Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága? stb. stb.

Majd a munkától és tudománytól egyirányt iszonyodó s csak mulatni, henyélni szerető kiváltságához, a nemességhez fordul s élesen metsző gunnyal teszi őket nevetség tárgyává „A magyar nemes”ben, a hol így szólaltatja meg őket: „Őseimnek véres kardja” stb.

Kemény ítélletel sujt felettük a „Nemes” című versében, a hol így szól: „Deresre huzzák a gazembert”

S míg a nép egyszerű fiát keblére öleli, szeretettel becézgeti, elmondván: „Nem kevélyebb a huszár a lovon”

S az ártatlan szerelmes ifjaknak megnyitja szívét s ajkaikra adja a forró szerelemnek azon szavait, a mit ezek eddig csak érezni tudtak, de szóval kifejezni nem. Avagy ki tudná igazabban megszólaltatni a szerelmet mint ő, midőn így szól: „Te vagy, te vagy barna kis lány, stb.

Míg szeretetével, melegségével árasztja el a hazáért verejtékező jó hazafiakat, haragjának valóságos orkánjával rohan a kötelességeikről megfeledkezett, az édes haza adományait idegenben elfecsérlő külföld magyarjaira:

„Ti fekélyek — ugymond — a hazának testén.”

És a magyar nemzetnek e tüneményeszerű csillaga oly hamar bevégező pályafutását! Alig 25 éves volt még, midőn 1848-ban kiűt a szabadságharc s az ő különben is izzó szive lángra gyul, „Talpra magyar”jával csatára tüzei nemzetét, s megy, rohan ő is a csata hevébe, bár látnoki szemével érzi, sejtí, hogy őt itt fogja utolérni végzete, rajong a csatáért. „Egy gondolat bánt engemet — ugymond — Ágyban, párnák közt halni meg... Ott essem el én a harez mezején, Ott folyjon ki az ifju vér szivemből. S holt testemen át fújó paripák száguldjanak. Ott hagy-

volna. Mindössze is csak megsegített az Isten, — mondta a lány diplomatikus nyomatékkal.

Öt szobás lakásban lakunk. Az ebedlő ilyenforma mint ez, csak kissé világosabb és nagyobb. A butort nem onnap vettük ahonnan a nagyságáék, mert az hamar kopik. Tessék elhinni, ugy kell vigyázni, hogy a mai világban be ne csapják az embert. Az almárium s a divány össze-vissza...

Radosné közbevágott.

Aztán nézze Zsófi — szólott jóakaró mosolylyal — hát aztán... hogy is mondjam csak... kiesoda az illető?

— Hogy kiesoda?! Egy országgyűlési képviselő. A nevét nem mondhatom meg, tette hozzá mosolyogva.

Az asszonyok szeme összevillant.

— És szereti? — kérdezte halkán.

A leány vállát vonogatta.

— Öreg már, tetszik tudni.

— De hát akkor hogy szánta rá magát?

— Bizony nehezen. Eszembe jutott az öreg édesanyám odahaza. Becsületben

janak engemet összetiporva, Ott szedjék össze elszórt esontomat.

Jóslata teljesült. Bem maroknyi serege 5 ezerezen s csak 12 ágyu 1849 július 31-én szembeszáll Segesvár mellett Luders orosz tábornok 12 ezernyi hadával, hogy megbirkózzék vele.

Irtózatos barez fejlődik a két sereg között, a mit Petőfi, — ki Bem táborában időzött; de a kit Bem annyira szeretett, hogy drága életét mindenkép kimélni akarván, igyekezett a csatától távol tartani, — egy leégett ház kormos tüzhelye mellől nézett kezében papírral és írónnal.

Mikor az orosz tábornok észre veszi, hogy a magyaroknak alig van egy pár száz főnyi huszára: óriási rohamot intéz kozák lovasságával a mi ujoncz huszárjainkra, — kik e tulnyomó erő által megtörve, zavarba hozzák a gyalogságot is, melynek 3 ágyuja a folytonos tüzelésben megreped s ekkor borzasztó mérszárlás következik: 1000 halott és sebesült, 500 fogoly, 740 hiányzó, 8 ágyu, 2 harcizászló s a lőszer lett a mi veszteségünk. Magát Bemet is alig képesek megmenteni.

Petőfi, midőn mindenkit menekülni lát, ő is elhagyja helyét s a felé száguldó kozákok ellen futással akarja megmenteni életét. Egy darabig Zeyk Domokos százados sárga paripájának kengyelébe felkapva menekül; de egy bozótos töltésnél le kellett szállnia s míg Zeyk Domokost egy kozák csapat megtámadja s lováról ledöfi, ő a Küküllő hídjának menekül, a hol egy szembejövő kozák csapat elől ki nem terehet és egy kozák a teljesen védtelen fegyvertelen Petőfit mellbe döfi lándzsájával s ő a Küküllőbe pottyan, de meg nem hal, mert másnap reggel a vízparton levő téglahalom mellett fekszik.

Aug. 1-én délelőtt a holttesteket temető kozákok itt találják meg őt s egy Csonka János nevű fehéregyházi lakos szekerére tették s vele az elesettek számára megásott közös sírhoz vitették. A temetésre egy orosz közlegény ügyelt fel, a ki az ifju költőnek gyűrűt elszedte és a sírgödör szélére vonszoltatta. A halottnak vélt ifju azonban egyszerre csak panaszos esdő hangon megszólal:

„Elek, még meggyógyulhatok . . . Petőfi, a nevem . . . segítsenek . . .”

Amde a durva szívű orosz nem irgalmazott az életének, könyörtelenül sirba taszítja s holttesteket dobta rá, mire az egyik sirásó Vámos György rémülten így kiált: „Jaj Istenem, még az élőket is el-

nevelt fel, mennyit fáradott, mennyit mosott értem. Szegény, hogy tördelné azt a dolgos két kezét, ha megtudná. Hogy sirna, rina. . . Dehát utóvégre is beletörődtem. Meggondoltam a dolgot. Hát örökön-örökké peszráljam Gyurkát (tetszik tudni, nem azért mondom.) Szép vagyok, tudom. De milyen sors várt volna rám. Az lett volna, hogy bele öregszem a cselédségbe, vagy pedig hozzá mentem volna valami magamfajta szegényhez. Mert nem dicsekvés képen mondom, kérőm akadt volna nem egy. De tudtam, hogy ugyis csak azért a kis összekuporgatott pénzeckémért vetek vona el. Aztán ha elfogyott a pénz, hát kinlódtunk volna tovább. Tanultam a társnőim sorsából. Ők jók maradtak. Kinek négy, kinek öt kenyérszűrtő kapaszkodik a szoknyájába. Hát élet ez . . . A nagyságos ur meg fejedelmi módon gondomat viseli. Hintóban járok. Őt szobás lakást tartok. Drága ruhám van. Két cselédnek parancsolok . . . hát mért ne tettem volna.

Az asszonyok visszafójtott lélekzettel hallgatták a leányt, aki csöndesen, minden szenvedelem nélkül indokolta meg, hogy miért lett azzá, aki. Kierzett szavából, hogy már egyszer elgondolta azt, amit most elmond. Akkor, amikor a saját

temetik!”

Ime így kellett meghalni ifjan erőszakosan, a magyar nép legnagyobb költőjének, így adta azt elő az öreg Csonka János szemtanu, ki már rég elhalt, így regéli ezt annak még ma is élő, de már őszbe esavarodott fia.

Végezhetném immár ünnepi beszédemet de mielőtt ezt tenném: engedje meg az igen tisztelt ünneplő közönség, hogy arra kérjem, miszerint, a biblia és az imádságos könyv mellé igyekezzék megszerezni e könyvet, a nagy költő műveit, hogy míg amazokból isten igaz ismeretét, félelmét és tisztelét és isten iránti bizalmat merítenek, hadd merítsenek ebből igazi lángoló haza és szabadság szeretetet. A mely családban az ifjak az ő műveiből szívják, mint édes anyai emlőről a haza és szabadság szeretetet; ott növekednek azok a félistenek, a kik a hazáért és szabadságért esodásán harcolni, élni és meghalni mindenkor készek ha kell.

Hirek

— **Anna napi bucsu Bolhón.** Vidékünkön régi időktől fogva népes, látogatott bucsu a bolhai Annanapi bucsu, a midőn a szomszédos falvakból sereggestül tódul a nép részint ájtatosságból, részint pedig, hogy ki-ki magának egy kis vig napot csináljon, mert hiszen ilyenkor Bolhón minden ház vendégfogadó, örülnek, ha ilyenkor a régi ismerősök, s jó barátokat őszinte vendégszeretettel megvendéghetnek. Azonban a bucsu fénypontja tagadhatatlanul Palkovits Sándornál, a Solymosy intézőjének vendégszerető házában van. A nagy népszerűségnek örvendő intéző ilyenkor nagy számmal fogadja a vidék intelligenciája közül jó barátait, ismerőseit, azzal a hamisítatlan igazi magyar vendégszeretettel, mely neki valóban sajátja. Az idei Annanapi bucsun is, — mely most vasárnap volt, — 40 terítékű lakoma volt a vendégszerető intéző házában. Lakoma, de minő lakoma! igazi lukulusi ebéd, se vége, se hossza az asztalra kerülő jobbnál jobb izü s kitűnően elkészített ételeknek, melyeket fűszerezett még a házigazda és kedves ne-

lelkiismeretét nyugtatta meg.

— És ő az első?!

Zsófi egy perczre meghökkent, de a tétovázása csak egy pillanatig tartott.

— Megmondjam? Hát jó, megmondom. A nagyságos ur nem az első.

— És ki volt az első?

— Egy borügynök.

— Borügynök?!

— Igen;

— Szerette?

Elhalkult a leány szava.

— Igen szerettem . . . Hozott nekem pántlikát a hajamba. Finom édes ezukrokat vásárolt. Azután felvilágosított.

— Felvilágosította?

— Azt mondta, hogy olyan szegény lánynak, mint amilyen én vagyok, ugy sem hiszik el, hogy becsületes és . . .

— És?!

— És én igazat adtam neki.

A két asszonynak csak most jutott eszébe a megbotránkozás. Most már tudtak mindent, nyugodtan tehettek.

— De Zsófi, — szólott a ház urnője, — hát soha, egy perczig sem jutott magának eszébe, hogy nem helyes, amit tesz? Nem tiltakozott a lelkiismerete? Nem gondolt arra, hogy mit mond majd a világ?

je páratlan figyelme, kedélyessége a vendégekkel szemben. Egy igazán közkedvelt család házában, ezigányzene, kitűnő Lorek s ételek mellett, kell-e még mondanunk, hogy világos reggelig a legvidámabb hangulatban volt együtt a vendégsereg. Az ebéden, — mely fél 2 órakor kezdődött — az első felköszöntőt Rokszantics György vizvári plebános mondta a házigazda és urnőre, s utána még számos szellem és éleztől sziporkázó felköszöntők hangzottak el, s ebéd után pedig a fiatalság tánczra kerekedett.

— **Derék életmentő.** Mult hó 28-án, pénteken d. u. 5 óra tájban Babócsán a malomárokban több gyermek fürdött, köztük Kolics József odaváló földműves 2 fia is, kik közül egyik 6, a másik 15 éves. A kisebbik fiu nem ismervén a víz veszélyesebb helyét, a malomkerekek közelébe ment, hol a folyó ár csakhamar elkapta, s bevitte az árok mélyebb helyére, hol a kis fiu már-már fuldokolt. Ezt látva a nagyobbik fiu, a meleg testvéri szeretet hevével, nem gondolva a veszedelemmel, testvére után ugrik. A fuldokló testvér midőn bátyját közelben érezte, kétségbeesetten ragadja meg annak derekát, mi által azonban a nagyobbik fiu gátolva lett az uszásban s most már mindketten fuldokoltak. Mindkettő biztosan ott lelte volna halálát, ha észre nem veszi őket a malomból Hornyák János molnár segéd, ki — midőn látta a két fiu veszedelmét, — rögtön ruhástól beveiette magát a vízbe s előbb a nagyobbikat, utána a kisebbiket vitte ki a partra. A megmentett fiuk már úgy odáig voltak, hogy csak több órai gondos ápolás után jöttek magukhoz a molnár lakásán s honnét később is csak kocsin viheték őket be a faluba a szülőkhöz. Az önfeláldozó derék molnár segédnek annál is nagyobb az érdeme, mivel maga is beteges ember s jelenleg is orvosi gyógykezelés alatt áll. Nemes tettének több szemtanui voltak, többek közt ép arra járt grf. Somsich Béla is, ki melegen szorított ve-

A leány sajnálkozva nézett végig a két asszonynon.

— Világ? — szólt csöndesen. Hát ismer engem valaki? Vagy ha megmaradtam volna a réginek, nagysága végig sétált volna velem az Andrassy-uton? Így, hogy divatos a ruhám, talán még rám is mosolyog. Talán még utánam is néz és azt mondja:

Ejnye be esinos.

Elhallgatott. Néhány perczig még ott állt szótlanul. Aztán indult kifelé.

— Megyek, — mondotta.

A bucsuzásnál elfelejtette, hogy most már ő is nagysága s megcsókolta a Radosné kezét. El is restelte magát. Pirulva, szégyenkezve tartott kifelé. Mikor az ajtónál volt, Radosné visszaszólította.

— Akarok magától valamit kérzeni. Mondja csak, össze szoktak jönni most is azzal a másikkal?

Zsófi pipacspiros lett. Sértődötten felelt:

— De nagysága, hogy is tetszik ilyen gondolni. Mit mondana rólam a világ!

Megfordult s dühösen becsapta az ajtót.

Pásztor Mihály.

le kezét elismerő szavak kíséretében. Ez előtt 3 évvel ugyanez a mentette ki a Dráva közepéből Maratics Ferencz babócsai harangozó feleségét, ki más állapotban öngyilkossági szándékból ugrott a Drávába, mivel férje a katonasághoz vonult be, s az idő alatt férje szülei mostohán bántak vele. Akkor Hornyák a drávai malmon volt alkalmazva, s midőn látta a Dráva hullámai által sodort nőt, halált megvetve ugrott be utánna és saját élete kockáztatásával mentette meg.

Babócsa község elöljárósága figyelmébe ajánljuk a derék életmentő molnárt, hogy valóban nemes tettét vigyék az illetékes körök elé, hogy példás, emberbaráti eszelekedetéért jól megérdemelt kitüntetésben részesülhessen.

— **Egy örült rémtette.** Visontán történt hétfőn délután, hogy egy odaváló Dávid nevű hibás elméjű földműves örült pillanatában kaszát ragadott s azzal az utczán járó-kelőket veszedelmesen hadonászva fenyegette. Andik István visontai vendéglős 70 éves édes anyja nem birt elég időben az örült elől elmenekülni, s így történt, hogy az örült a kaszával az agg nő fejét életveszélyesen megsebesítette. Midőn ezt látta a nép, nagy ügygyel, bajjal lefegyverezte a közveszélyes embert, a ki, ki tudja, mily vérengzést vitt volna még véghez. Az eset nagy izgatottságot keltett a községben.

Budapesti gabonatözsde. (Reich Jenő és Társa heti jelentése.) Az időjárás meleg és száraz volt, a több helyen előfordult zivatarok a folyamatban levő aratási munkálatokat nem zavarták. A terméseredmény különböző, de átlagban elégitő. Az üzleti forgalom a külföldi piacokon gyenge, nálunk a kenyérmagvak iránt lanyha volt a hangulat. Buza csak mérsékelten volt kínálva; az árak foko-

zatosan 25 krt. vesztek. Rozs is ellanyhult; 6.60—85 frtot fizettek érte. Arpa csak szórványosan került piacra; új árúért 5.50—75 frtot fizettek. Zab bőven volt kínálva; 5.50—75 frt. érhető el. Tengeri e héten gyengébb érdeklődésre talált és csupán 10 krral olcsóbb árakon volt értékesíthető.

— **Budapest—Páris.** Már csak néhány hónap választ még el a párisi kiállításól, azért ki ne gondolkoznék már most azon, hogy miképpen jusson Párisba, azokra a nagy napokra, a melyeknek fénye, ragyogása káprázatba fogja ejteni Európával együtt az egész világot. Miniket magyarokat még egyéb is vezet, a mikor a francziák nagy ünnepére gondolunk: a revanche. Ők eljöttek emelni ragyogását a mi ezredéves nemzeti ünnepünknek, mi kimegyünk hozzájuk, viszonzni barátságukat, vissza adni lelkesedésüket. Azokat, a kiknek már eddig is gondot okozott a kirándulás módja, bizonyára kellemesen fogja meglepni néhány úri ember prospectusa, a mely a magyarokat társas kirándulásra szólítja fel. Nem afféle megszokott társas kirándulásról van szó, a melyenket egyik-másik vállalat most is hirdet, és a mely megoldottnak hiszi feladatát azzal, hogy az utast Párisba szállította és ott neki étkezési utalványt ad egyetlen vendéglőre, hanem egy nagy nemzeti megnyilatkozásról, a melyre egy előkelő, úri emberekből álló társaság szólítja fel a magyarságot. A mozgalom élén Thoroczky Viktor báró, Dessewffy Arisztid képviselőházi titkár áll, a vállalat tervezője és igazgatója pedig Somogyi Nándor. A kirándulás prospectusa, eltekintve attól, hogy a mozgalom nagy részben jótékony célú is szolgál, rövid idő alatt rendkívül népszerűsége tett szert. A nagyszabású tervezetnek az a rövid extractuma, hogy a ki most előre bejelenti részvételét a kirándulásban, az 25 frt előfizetéssel biztosíthatja helyét, a hátralevő összeget pedig 1900 márczius haváig fi-

zetheti, vagy pedig a fenti időpontig tetszés szerinti részletekben törlesztheti a részvételi díjat. Ezért az összegért részese a tizennégy napig tartó nagyszabású kirándulásnak. Párisban nyolcz teljes napot tölt a kiránduló, megnézve a francia főváros látványosságait, történelmi nevezetességeit s minden képzeletű költséget a rendezőség fedez, úgy, hogy egészen pénztelenül is neki batorodhatik az utnak. Más vállalkozásoknál ezen kedvezmény nincs meg, mert ezek sem a fogadásról, sem a fogatókról, sem szakszerű vezetés, sem estélyek, ünnepélyek, színház vagy mulatók jegyeiről nem gondoskodnak, hanem mindent saját magának kell megszerezni, ha tudja. Bajos elmondani azt a számtalan kedvezményt, melyet a rendezőbizottság a kirándulóknak nyújt, de a prospectus mindenpontja csak megnyugvással töltheti el a magyar közönséget az iránt, hogy olyan erkölcsi alapon álló mozgalomról van szó, a melyet minden magyar ember fel fog karolni. A befizetések a Budapest Belvárosi Takarékpénztárhoz intézendők, mely a rendezőbizottság ellenőrzése mellett maga kezeli a beérkezett pénzeket; ha pedig valaki a kirándulásban akadályozva van, a maga részét másra is átruházhatja, vagy kívánatra a pénzt is vissza kapja. Az intékalaris kamatok s a bizottság rendelkezésére álló jövedelem a kultuszminiszter rendelkezésére bocsátatik közmívelődési célokra. Így tehát a szerényebb sorsú ember is hozzájut ahhoz, hogy részt vegyen a világra szóló eseményben s ez által a magyar olyan impozánsan fejezheti ki lelkesedését a francziák iránt, a hogyan az irántunk az ő részükről olyan sokszor megnyilatkozott. Somogyi Nándor, a vállalat tervezője és igazgatója, a ki a rendező bizottsággal együtt rendkívül nagy tevékenységet fejt ki a nagyszabású mozgalom sikere érdekében, készséggel nyújt felvilágosítást az érdeklődőknek. A **jelentkezések lapunk szerkesztősége utján történhetnek.**

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

<p>Megjelenik tizenkét kötetben</p> <p>famentes, tehát soha nem sárguló papíron.</p> <p>Egy-egy kötet ára</p> <p>rendkívül díszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontárlal</p> <p style="text-align: center;">8 frt.</p> <p>Minden négy hónap egy-egy kötet jelenik meg.</p>	<p>Megjelenik füzetes kiadásban is</p> <p style="text-align: center;">240 füzetenben.</p> <p>Több füzet semmiképp sem lesz.</p> <p>Hetenkint egy füzet fog kézrebozsáttatni.</p> <p>Egy-egy füzet ára</p> <p style="text-align: center;">30 kr.</p> <p>A füzetes kiadáshoz díszes kintési táblák szállítanak.</p>
---	---

A Nagy Képes Világtörténet megszerzése:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárban.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben 8 frtjával

a) kötetenkinti utánvétellel bérmentve,

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy alólírt kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust
vagy
mutatványfüzetet
ingyen és bérmentve
küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközeiben, alajában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történelmi térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családai és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műrekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfontosabb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, minden úri háznak ékessége legyen.

A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Nyomatott Barcsen Skribanek Géza könyvnyomdájában